

ГЛАВА 28. ОБОВ'ЯЗКИ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНИХ ДІЙ

- 28.1. Обов'язки пожежника-рятувальника під час гасіння пожежі
- 28.2. Обов'язки пожежника-рятувальника, який входить до складу розвідки
- 28.3. Обов'язки пожежника-рятувальника під час прокладання рукавної лінії
- 28.4. Обов'язки пожежника-рятувальника під час евакуювання майна
- 28.5. Обов'язки пожежника-рятувальника під час роботи зі стволом
- 28.6. Обов'язки пожежника-рятувальника під час роботи з розкривання і розбирання конструкцій будівель
- 28.7. Обов'язки пожежника-рятувальника при встановленні пожежного автомобіля на джерело водопостачання та прокладання рукавних ліній
- 28.8. Обов'язки пожежника-рятувальника – зв'язківця
- 28.9. Обов'язки пожежника-рятувальника під час рятування людей
- 28.10. Обов'язки пожежника-рятувальника (дозорного) на місці ліквідованої пожежі

28.1. Обов'язки пожежника-рятувальника під час гасіння пожежі

Під час гасіння пожежі пожежник-рятувальник зобов'язаний:

- знати своє оперативне завдання, а також завдання відділення;
- виконувати команди і накази командирів і начальників беззаперечно, точно та у зазначений термін;
- не залишати своєї позиції без дозволу командира, крім випадків явної загрози життю або травмування;
- підтримувати зв'язок з командиром і пожежниками-рятувальниками свого відділення;
- діяти згідно з табелем розрахунку особового складу;
- проявляти ініціативу і винахідливість під час виконання завдання;
- попереджати людей і вживати заходів для рятування у разі виявлення небезпеки для їх життя, про що доповідати командиріу відділення;
- надавати першу медичну допомогу потерпілим;
- слідкувати за справністю пожежно-технічного обладнання і спорядження та дбайливо поводитися з ним;

- вміти працювати з пожежно-технічним обладнанням, оснащенням, спорядженням та радіостанціями, знати та дотримуватись правил радіообміну;
- дотримуватись правил безпеки праці;
- перевіряти наявність закріпленого пожежно-технічного обладнання після закінчення робіт;
- про результати доповідати командирів відділення.

28.2. Обов'язки пожежника-рятувальника, який входить до складу розвідки

Пожежний-рятувальник, який входить до складу розвідки, зобов'язаний:

- мати при собі необхідне пожежно-технічне обладнання та спорядження;
- невідлучно прямувати за особою, яка очолює розвідку;
- уважно слідкувати за навколишньою обстановкою;
- у разі виявлення людей, які знаходяться у небезпеці, виявлення вогню чи диму у приміщеннях та у пустотах конструкцій будівель і змін у поведінці несучих конструкцій негайно доповідати особі, яка очолює розвідку.

28.3. Обов'язки пожежника-рятувальника під час прокладання рукавної лінії

Під час прокладання рукавної лінії пожежний-рятувальник зобов'язаний:

- обирати найбільш безпечні, зручні і найкоротші шляхи до позицій ствольщиків;
- уникати прокладання рукавів по гострих предметах або предметах, що горять, а також у місцях, де пролита їдка речовина; якщо інших шляхів немає, для прокладання рукавів використовувати настил з підручних матеріалів та інші засоби для їх захисту від ушкоджень;
- не завалювати рукавними лініями проходи і сходи будівлі, прокладати рукавні лінії у сходових клітках, переважно між маршами;
- прокладати рукавні лінії по сторонах вулиці, дороги, двору, по можливості, поза проїжджими частинами, а через залізничне (трамвайне) полотно – під коліями (між шпалами);

- захищати рукава, що прокладені на проїжджій частині дороги (вулиці) рукавними містками;
- не допускати розміщення розгалуження на проїжджій частині дороги, перекручувань і заломів рукавів, ударів з'єднувальними головками по твердому покриттю дороги, а також різких згинань рукавів під час прокладання їх через перепони;
- закріплювати рукавні лінії, які прокладаються на висоті, рукавними затримками;
- створювати біля розгалуження необхідний для гасіння пожежі резерв пожежних рукавів для просування ствольщиків і для забезпечення маневрування стволом. У разі роботи пожежно-рятувальних підрозділів в умовах низьких температур прокласти резервну (другу) магістральну лінію;
- нарощувати за необхідності рукавні лінії біля ствола;
- застосовувати всередині приміщень, як правило, прогумовані рукава;
- розміщувати рукавну лінію на пожежній автодрабині посередині сходів, закріплюючи її рукавними затримками;
- слідкувати за станом рукавних ліній, встановлювати рукавні затискачі на пошкоджені рукава або замінити їх на інші.

28.4. Обов'язки пожежника-рятувальника під час евакуювання майна

- Під час евакуювання майна пожежний-рятувальник зобов'язаний:
- дотримуватись вказаної командиром послідовності евакуювання;
 - обережно ставитись до майна, що евакуюється, і вживати заходів для його збереження;
 - не захарашувати шляхи евакуювання.

28.5. Обов'язки пожежника-рятувальника під час роботи зі стволом

- Під час роботи зі стволом пожежний-рятувальник зобов'язаний:
- підійти якомога ближче до місця горіння, створивши при цьому необхідний запас рукавної лінії;
 - просуватися уперед зі стволом, направляючи струмінь води до місць найбільш інтенсивного горіння, на конструкції та предмети, що горять;

- направляти струмінь води назустріч вогню, що поширюється, у першу чергу на ті частини конструкцій, згорання чи зміни міцності яких у разі нагрівання можуть призвести до обвалення всієї конструкції чи частини споруди;
- направляти струмінь води зверху до низу у разі гасіння вертикальних поверхонь;
- перекрити чи вивести ствол назовні після того, як горіння ліквідовано;
- у разі зміни позиції тимчасово припинити подачу води чи перевести ствол, опущеним униз;
- не торкатись і не направляти струмінь води на електропроводи, що знаходяться під напругою, якщо не виконані всі вимоги безпеки праці;
- ліквідувати горіння за наявності крихкої чи скляної тари, за допомогою подачі розпиленої води чи піни;
- захищати резервуари з займистими і горючими рідинами, балони зі стисненими газами, установки і апарати, які знаходяться під тиском, шляхом охолодження їх поверхонь;
- захищати від теплової дії будівлі чи окремі частини будівель, направляючи струмінь води на конструкції, яким загрожує вогонь;
- не направляти струмінь води в місця подачі піни або порошку;
- не допускати надмірного проливання води;

28.6. Обов'язки пожежника-рятувальника під час роботи з розкривання і розбирання конструкцій будівель

Під час роботи з розкривання і розбирання конструкцій будівель пожежний-рятувальник зобов'язаний:

- проводити роботу у межах, вказаних командиром відділення;
- застосовувати пожежний механізований та немеханізований інструмент;
- виконувати роботи з розкриття і розбирання конструкцій з найменшою шкодою для будівлі, обладнання і майна;
- не допускати пошкоджень трубопроводів і арматури на них, а також ліній зв'язку й електромереж;
- завалювати димові труби, опори чи частини будівель під безпосереднім керівництвом КГП (чи особи за його дорученням) після віддалення з небезпечної зони людей і техніки;
- розкривати вікна і двері, за можливості, без пошкоджень.

28.7. Обов'язки пожежника-рятувальника при встановленні пожежного автомобіля на джерело водопостачання та прокладання рукавних ліній

При встановленні пожежного автомобіля на джерело водопостачання та прокладання рукавних ліній пожежний-рятувальник зобов'язаний:

- знати розташування джерел водопостачання в районі виїзду підрозділу (на об'єкті) та вміти їх відшукати;
- не допускати переїзду автотранспорту через рукави, що не захищені рукавними містками або іншими пристроями;
- слідкувати за справним станом магістральних рукавних ліній; встановлювати рукавні затискачі на пошкоджені рукави, відмічаючи місця пошкоджень або замінювати пошкоджені рукави;
- регулювати подачу води до робочих рукавних ліній;
- підтримувати зв'язок з водієм та ствольщиками.

28.8. Обов'язки пожежника-рятувальника – зв'язківця

Пожежний рятувальник – зв'язківець зобов'язаний:

- отримавши та з'ясувавши накази командира (КГП), своєчасно передавати їх за належністю без спотворень;
- швидко, вірно та за належністю передавати усні накази, після чого негайно повернутися до керівника і доповісти йому про передачу наказу;
- встановити і підтримувати постійний зв'язок зі штабом на пожежі, ОДС ОКЦ, ПЗП за допомогою радіозв'язку, телефоном тощо;
- мати при собі переносну радіостанцію, довідник телефонів, перелік позивних, блокнот, олівці та електричний ліхтар.

28.9. Обов'язки пожежника-рятувальника під час рятування людей

Під час рятування людей пожежний-рятувальник зобов'язаний:

- мати при собі пожежно-технічне обладнання та спорядження, яке необхідне для вказаного командиром способу рятування;
- сповістити при вході до приміщення людей, які рятуються, про надання їм допомоги (вживати заходів для недопущення паніки);
- обрати найкоротший шлях і найбільш безпечний спосіб рятування, якщо вони не вказані командиром;

– проходити з людиною, яку рятує, через зону підвищених температур і сильного задимлення тільки у винятковому випадку, при цьому вжити заходів для захисту її від дії небезпечних факторів пожежі.

28.10. Обов'язки пожежника-рятувальника (дозорного) на місці ліквідованої пожежі

Пожежний-рятувальник (дозорний) на місці ліквідованої пожежі зобов'язаний:

– спостерігати за територією, де ліквідовано пожежу, у разі виявлення осередків пожежі повідомити про них підрозділ і розпочати гасіння;

– підтримувати періодичний зв'язок з начальником чергового караулу, доповідати йому про обстановку на ділянці, що охороняється;

– не залишати об'єкт, що охороняється, без наказу посадової особи за розпорядженням якої виставлено дозор;

– після отримання дозволу на повернення до підрозділу повідомити про це адміністрацію об'єкта.

Контрольні запитання:

1. Які обов'язки пожежника-рятувальника під час гасіння пожежі?
2. Які обов'язки пожежника-рятувальника, який входить до складу розвідки?
3. Які обов'язки пожежника-рятувальника під час прокладання рукавної лінії?
4. Які обов'язки пожежника-рятувальника під час евакуювання майна?
5. Які обов'язки пожежника-рятувальника під час роботи зі стволом?
6. Які обов'язки пожежника-рятувальника під час роботи з розкривання і розбирання конструкцій будівель?
7. Які обов'язки пожежника-рятувальника при встановленні пожежного автомобіля на джерело водопостачання та прокладання рукавних ліній?
8. Які обов'язки пожежника-рятувальника – зв'язківця?
9. Які обов'язки пожежника-рятувальника під час рятування людей?

10. Які обов'язки пожежника-рятувника (дозорного) на місці ліквідованої пожежі?